

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 22 (3)

IZDAN 1 DECEMBRA 1940

PATENTNI SPIS BR. 16316

Herbig - Haarhaus Aktiengesellschaft, La ckfabrik, Köln - Bickendorf, Nemačka.

Lakovi.

Prijava od 9 maja 1939.

Važi od 1 marta 1940.

Već su poznati lakovi koji sadrže polimerizovane vinilne derivate n. pr. vinilne hloride, vinilni acetat ili hlorisane polimerizovane vinilne estere n. pr. hlorisani polimerizovani vinilni hlorid.

Uz upotrebu polimerih vinilnih derivata, rastvornih sredstava kao n. pr. kakvog lako isparljivog hlorisanog ugljovodonika, acetona, estera ili benzolnih ugljovodonika i u datom slučaju sredstava za omekšavanje spravljeni lakovi imaju u odnosu prema drugim poznatim vrstama lakova više preimućstava. Dok n. pr. prevlake iz lakova od kaučukovog hlorida u praktičnoj upotrebi postaju lako krte, lakovi koji sadrže polimere vinilne derivate daju prevlake, koje čak i pri trajnom izlaganju nepogodama zadržavaju svoju veliku elastičnost, i koji su dalje neosetljivi prema vodi i ne mogu goreti.

Nadeno je da ovi lakovi u mnogom pogledu imaju znatno bolje osobine, ako pored isparljivog rastvornog sredstva odnosno smeše rastvornih sredstava sadrže još kakvo nerastvarajuće sredstvo, koje polimeri vinilni derivat ne rastvara ili rastvara samo u veoma maloj meri, tako da pri isparavanju rastvornog sredstva i nerastvarajućeg sredstva nastaje delimično taloženje stvarača filma, ako se nerastvarajuće sredstvo u dovoljno meri dodaje u laku. Taloženje nastupa, ako lak prema vrsti upotrebljenih vinilnih polimera i rastvornog sredstva sadrži nerastvarajuće sredstvo u količini, koja iznosi približno 40—90% udela rastvornog sredstva u laku. Takvi lakovi daju filmove koji se skuplja-

ju na iznenadujući način i vrše natežujuće dejstvo na površine prevučene lakom.

Od naročitog je značaja brzo skupljanje filma kad se lakovima koji sadrže polimere vinilne derivate ili smeše iz n. pr. hlorisanog polivinilnog hlorida ili polivinilnog acetata treba da prevuku krila vazdušnih vozila. Natezanje krila (površina) koja se sastoje n. pr. iz lanenog platna pamučnog platna ili veštačke svile zasniva se, kao što je poznato, na skupljanju filma laka. U koliko se brže vrši skupljanje, u toliko se brže natežu i krila (površine). Ali se pri tome dalje pokazalo, da prevlake dobivene pomoću lakova po pronalasku imaju i mnogo veću trajajnost i da ne gube svoj napon (nategnutost).

Kada lakovi po pronalasku sadrže dovoljno sredstava za omekšavanje, mogu se korisno upotrebiti i kao pokrivajući lak i za prevlačenje drveta i grundiranih metala, a naročito grundiranih lakih metala. Kao sredstvo za omekšavanje dolaze n. pr. u obzir dibutilftalat ili trikresilfosfat. Ako je potrebno mogu lakovi biti pomešani i sa bojama kao što su bronze odnosno ispunjujuća sredstva. Lakovi se mogu mešati i sa drugim sirovinama laka, prirodnim i veštačkim smolama i firnajzima.

Primeri izvođenja:

Lak za natezanje.

- 30 težinskih delova vinofleksa (hlorisani polimeri vinilni hlorid)
- 85 težinskih delova sirćetnog etera
- 15 težinskih delova butilacetata
- 65 težinskih delova lakog benzina

4 težinskih delova crvenila gvoždenog oksida.

Lak za pokrivanje:

- 30 težinskih delova vinofleksa (hlorisani polimeri vinilni hlorid)
- 85 težinskih delova sirčetnog etera
- 15 težinskih delova butilacetata
- 65 težinskih delova lakog benzina
- 4 težinskih delova trikresilfosfata
- 15 težinskih delova pigmenta.

Patentni zahtevi:

1. Lak, koji se sastoji iz rastvora polimerih vinilnih derivata, u datom slučaju sredstava za omekšavanje i drugih sirovina laka, naznačen time, što sadrži nerastvarajuće sredstvo u količini, koja iznosi približno 40 do 90% udela rastvornog sredstva u laku.

2. Lak po zahtevu 1, naznačen time, što se nerastvarajuće sredstvo sastoji iz lakog benzina.

Primer izvođenja:
 Lak za natovanje:
 30 težinskih delova vinofleksa (hlorisani polimeri vinilni hlorid)
 85 težinskih delova sirčetnog etera
 15 težinskih delova butilacetata
 65 težinskih delova lakog benzina

Već su poznati lakovi koji sadrže polimerizovane vinilne derivate u pr. vinilne hloride, vinilni acetat ili hlorisane polimerizovane vinilne estere u pr. hlorisani polimerizovani vinilni hlorid.

Uz potrebnu polimerizaciju vinilnih derivata, rastvorljivih sredstava kao n. pr. kakovog laka isparljivog hlorisanog ugljovodoničnog acetata, estera ili benzoilnih ugljovodoničnog i u datom slučaju sredstava za omekšavanje koje su dajući lakovi imaju u odnosu prema drugim poznatim vrstama lakova više prednosti. Dok n. pr. prevlake iz laka od kancukovog hlorida u praktičnoj upotrebi postaju lako kate, lakovi koji sadrže polimerizovane vinilne derivate daju prevlake, koje čak i pri trajnom izlaganju nepokodama zadržavaju svoju veliku elastičnost i koji su dalje neosjetljivi prema vodi i ne mogu koriti.

Nadeno je da ovi lakovi u mnogoin pogledu imaju znatno bolje osobine, ako potrebni isparljivog rastvornog sredstva odno-eno smeske rastvornih sredstava sadrže još kakvo nerastvarajuće sredstvo, koje polimerizovani derivati ne rastvara ili rastvara samo u veoma maloj meri, tako da pri isparavanju rastvornog sredstva i nerastvarajućeg sredstva nastaje delimično taloženje stvarajuća luma, ako se nerastvarajuće sredstvo u dovoljno meri dodaje u lak. Talozenje nastaje ako lak prema vrsti potrebjenih vinilnih polimera i rastvornog sredstva sadrži nerastvarajuće sredstvo u količini, koja iznosi približno 40-90% udela rastvornog sredstva u laku. Takvi lakovi daju lamine koji se skuplja-